

УДК 658.45

Руслан Сапіга¹, завідувач кафедри тилового забезпечення, Ольга Костюк², к.е.н., доцент

¹Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Україна

²Національний університет «Львівська політехніка», Україна

ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ НАТО

Анотація. Проаналізовано світовий досвід ведення логістичної діяльності і напрями розвитку вітчизняного ринку логістичних послуг в аспекті аутсорсингу.

Ключові слова: логістика, логістичне обслуговування, аутсорсинг логістичних послуг, логістичні посередники.

Ruslan Sapiha, Olga Kostyuk

LOGISTICS POLICY APPROACHES OF THE ARMED FORCES NATO

Abstract. Analysis of international practices of logistics activities and trends of the domestic market for logistics services in terms of outsourcing.

Keywords: logistics, logistics services, outsourcing of logistics services, logistics intermediaries.

Держави-члени і органи влади НАТО несуть спільну відповідальність за логістичне забезпечення багатонаціональних військових дій НАТО. Держави мусять забезпечити самостійно або через коопераційні угоди постачання логістичних засобів з метою забезпечення своїх військ, приєднаних до НАТО. Важливим у цьому аспекті є забезпечення стратегічного перегрупування, транспортування і переміщення як національних сил, так і збройних сил Союзу в період миру, кризи і війни. Уповноваження командирів НАТО повинні бути встановлені дуже докладно вже в період миру, а дії, до яких їх не уповноважено, залишаються в сфері національної відповідальності.

Основною метою військової логістики є забезпечення операційних дій розгорнутих збройних сил НАТО. Не дивлячись на різницю національних логістичних доктрин, вони повинні враховувати наступні спільні принципи логістичного забезпечення:

а) відповідальність: окремі держави-члени і органи влади НАТО несуть спільну відповідальність за логістичне забезпечення багатонаціональних військових дій НАТО;

б) постачання: держави-члени мусять забезпечити індивідуально або через коопераційні угоди поставки логістичних засобів з метою забезпечення сил, приєднаних до НАТО, під час миру, кризи і війни;

в) співпраця, що вбачається між державами-членами і органами влади НАТО є справою основного значення;

г) компетенції: командир відповідного рівня НАТО мусить володіти достатніми компетенціями, щоб він був в стані розвинути і утримати наказану бойову готовність своїх сил в найбільш ефективний спосіб;

д) достатність: рівень, величина і розміщення логістичних засобів мусять бути достатніми для забезпечення досягнення потрібного ступеня бойової готовності, мобільності і необхідного військового потенціалу в період миру, кризи і війни;

е) економіка: логістичні засоби мусять бути використані ефективно, продуктивно і згідно з економічними принципами;

є) еластичність: логістичне забезпечення повинне бути динамічним, мобільним і еластичним як ці операційні зв'язки;

ж) прозорість: підставою ефективного управління і координації логістичного забезпечення збройних сил НАТО є правдива інформація про логістичні засоби, які надаються окремим державам і органам влади НАТО.

Логістика як наука про планування і реалізацію переміщення потоків містить теоретичні елементи планування і практичні заходи їхньої реалізації. Тому в структурі логістики НАТО виділяють: логістику планування, яка відноситься до суспільно-політичних процесів, стратегічного планування, логістичного планування і управління логістичним забезпеченням; і логістику процесів або виконавчу логістику, пов'язану з фізичними переміщеннями матеріалів, товарів, послуг, а також інформації і фінансів, військових операцій збройних сил НАТО, що складають комплексне логістичне забезпечення. Логістика планування охоплює проблеми з області логістичної політики і стратегії НАТО, основні принципи логістичного планування, а також процедури операційного командування і керування логістичним забезпеченням збройних сил НАТО під час ведення військових операцій в період миру, кризи і війни. У сферу логістичної політики входить також цивільно-військова співпраця органів НАТО з цивільною владою держав-членів. Таким чином логістика планування базується перш за все на досягненнях таких наукових дисциплін як політологія, військова стратегія і тактика, міжнародне право, організація і управління. Виконавча логістика стосується логістичних процесів, які протікають у логістичній системі, де можна виділити такі підсистеми – постачання, експлуатації, медичну, комунікаційну, а також військової інфраструктури. В умовах НАТО як логістика планування, так і виконавча логістика принципово підтримуються за допомогою сучасних інформаційних технік і технологій. Інформаційні системи, комп'ютерні мережі, а також інші засоби телекомунікації зумовлюють сьогодні ефективне функціонування військової логістики на усіх рівнях забезпечення бойових дій збройних сил НАТО.

Логістика НАТО ділиться також з точки зору критерію ієрархії її функціонування на логістику стратегічного рівня і логістику тактичного рівня, що у ринковій економіці виступає як логістика виробництва і логістика споживання. На стику цих двох видів виступає так звана коопераційна логістика, яка уніфікує продукцію під кутом використання логістичних засобів окремими країнами-членами. Логістика виробництва займається загалом дослідженням, проектуванням і виробленням матеріалу. При цьому під поняттям матеріалу розуміється як комплектні системи озброєння і військового оснащення, так і певні підсистеми, блоки і замінні частини, а також засоби масового споживання, такі як паливо, продовольство і т.п. Логістику виробництва складає стандартизація і пристосовування систем, укладання контрактів і реалізація поставок, контроль якості і надійності, організація виробничих процесів, а також кодифікування і документації.

Логістика споживання охоплює постачання, накопичення і складування, використання і технічну експлуатацію матеріалопотоку, а також утилізацію відходів. З тими процесами пов'язуються процедури з області керування запасами, керування дистрибуцією, переміщенням і внутрішнім транспортом, а також обліково-звітні процеси. У випадку військових загроз підрозділи різних держав можуть бути згруповані в міжнародні формування, що функціонують під спільним командуванням і базуються на спільних логістичних засобах. Вимагати це буде повної логістичної узгодженості цих засобів, що може бути досягнуте через їх максимальну стандартизацію у всіх сферах.

1. Ficoń Krzysztof. Logistyka operacyjna na przykładzie resortu obrony narodowej. Belstudio / K. Ficoń – Warszawa, 2004. – 242 s. 2. Вагапов В.Б. Оборона України: проблема вибору або йти чи не йти під парасольку НАТО? / В.Б. Вагапов // - К.: Техніка, 2008. - 104 с.